

tečemu propadu ter se vzdržati na svojem pode-
dovanem ali drugače pridobljenem posestvu? Opustiti
ima poljedelstvo ter se s vso vnemo
in skrbjo poprijeti živinoreje, ki dan-
današnji obeta mnogo večjega dobička, kakor pa pri-
delovanje poljskih pridelkov, katerim se cena od leta
do leta trajno znižuje. Kako pa je to začeti? Najbolje
je, da poseješ njive, na katerih si dosedaj prideloval
razna žita, n. pr. pšenico, rž, turšico itd., z lucernsko
deteljo ali drugimi imenitnimi travniški semeni (kakor
so na primer žitnica, Raygras in raznovrstne druge
trave). Rediti bode potem zamogel 2 ali 3 krat to-
liko goved in svinj kakor dosedaj in imel bode tudi
dovolj gnoja, s katerim bode zamogel svoja zemljišča
zdatneje gnojiti, kar mu zamore pridelek krme in
tako tudi njegov dobiček prav povoljno pomnožiti.

Kmetu na ta način nikoli ne bode primanjkovalo
vzne živine, za katero je bil popreje mnogokrat v
neprijetni zadregi, bodisi pri voznjah za domače potrebe,
bodisi v slučajih, da je hotel s svojo živino drugod
kaj zaslužiti. Če ima n. pr. kmet več krav pri dobri
krmi, tedaj dobiva od njih tudi dovolj mleka, katerega
lahko proda ali pa doma uporabi. Da ima surovo
maslo (Butter) in tudi prepuščeno maslo prav dobro
ceno, to je vsakomur znano. Mleko samo ob sebi
kakor tudi vsakovrstne mlečne jedi so jako tečna in
zdrava hrana za odrasle ljudi, še bolj pa za otroke.
Slabše posneto mleko pa se da pri reji praseta prav
izvrstno uporabiti in kdor se hoče prepričati o uspehu,
naj gre gledat h kakej graščini ali drugemu večjemu
posestvu, kjer se je že dosedaj po tem načinu rav-
nalo, in videl bode, da naše priporočilo nikakor ni
dvomljivo ali celo zapeljivo.

Ako si kmet svojega posestva ne upa v enem
letu po našem nasvetu uravnati, tedaj naj to po-
lagoma stori, to se pravi: prvo leto zaseje naj eno
njivo z lucernsko deteljo ali dobrimi travniški semeni,
drugo leto pa spet drugo. Vsak kmet si zamore
uravnati in urediti svoje posestvo tako, kakor zahte-
vajo današnje gospodarstvene razmere, in sicer on

Puščavnik in petelin.

Jesti je človeku potreba, toda če se preveč nabaše, boli
ga trebuh. Tudi piti moramo; ako pa zlijemo pod kapo preveč
božje kapljice, se nam zna slabo goditi. Prav je, da uboga
mož svojo ženko; a če mu ona sleče hlače in jih sebi obleče,
ne bil bi nobeden kršen človek rad v njegovi koži.

Tako bi Vam lahko napisal celo kopico dokazov, da ima
star pregovor prav, ki pravi: »Kar je preveč, niti s soljo ni
dobro.« Zato pa tudi vem, da mi nobeden pobožen bralec ne
zameri, če trdim, da ni v redu, ako je človek preveč pobožen.
Ko bi pa vendar kdo vihal nos zaradi mojih besedi, naj bere
pazljivo sledečo prigodbo.

V starih časih živel je silno pobožen mož. Bil je tudi
zelo bogat in zato se ni nikdar dotaknil motike, sekire, kose
ali kacega drugega orodja, marveč vedno je molil in molil.
Namesto, da bi bil hodil delat na polje ali v vinograd, zahajal
je dan za dnevom v domačo cerkev ali pa se vozil na božja
pota. Večkrat je po cele ure klečal zamaknjen pred oltarjem,
kakor bi hotel s svojimi milimi pogledi in vročimi vzdihli od-
trgati Krista s križa.

mora to storiti, ako se hoče izognoti gospodarstvenemu
propadu, ako hoče rešiti sebe in svojo družino siro-
maštva. Edina živinoreja je tista panoga kmetijstva,
ki dandanašnji še donaja povoljnega dobička in ki
kmetu omogoči se na posestvu vzdržati. Izvzeti so
le tisti kraji, kjer imajo kmečki posestniki še dovolj
gozdov, kojih les jim seveda nese lepega izkupila.
Poljedelstvo izplačuje se le tistim velikašem in vele-
posestnikom, ki zamorejo svoja obširna polja obde-
lovati s primernimi novodobnimi stroji, kakorčnih
pa naš mali posestnik ne more omisliti in tudi ne
rabiti; posebno v gorskih legah je to čisto ne-
mogoče.

Pa tudi iz drugih vzrokov se poljedelstvo v
drugih krajih bolje izplačuje kot pri nas. Kar se rodovit-
nosti zemlje in našega podnebja tiče, se res ne smemo
mного pritoževati in zahvaliti se moramo ljubemu
Bogu za tako domovino, kakoršno imamo. Resnično
pa je tudi dejstvo, da je za pridelovanje posameznih
poljskih pridelkov, posebno žita, še mnogo ugodnejši
kraj, kojih rodovitnost je zares občudovanja vredna.
Taki kraji se najdejo v nižavah sosednje Ogrske, kjer
imajo n. pr. po 12 let zaporedoma bogate žetve
brez da bi bilo treba med tem časom dotično zem-
ljišče le enkrat gnojiti. Turšica ali koruza zraste v
ogrskem Banatu tako visoka, da se jezdec na konju ne
vidi iz nje. Zemlja je tamkaj že sama ob sebi tako
bogata redilnih snovi, da ji skoraj nikoli ni treba
dajati gnoja. Seveda je pridelek vsled teh ugodnih
pogojev tudi mnogo ceneje, ker obdelovanje njiv v
teh krajih ne zahteva toliko stroškov in truda kakor
v naših.

Pomisliti je zraven tega še tudi okolščina, da
zamorejo vsakovrstne vremenske nime in nezgode
poljedelca mnogo bolj oškodovati in hitreje v propad
spraviti nego kmeta, ki se peča s živinorejo. Sicer
tudi živinorejec ni okovarjen proti vsakterej nesreči,
kakor to sploh ni nobeden lastnik zemljišč in pre-
mičnin, ali v tolikej nevarščini vendar ni, kot polje-
delec, kateremu zamore v kratkih minutah toča ve-

Zaradi goreče pobožnosti in lepega življenja bil je spoštovan
daleč naokrog. Premnogi so že celo mislili, da je pravi svetnik.

Posebno so ga čislale mlade in odevetele device,
sicer ne samo zavoljo njegovih lepih čednosti, temveč najbo
zavoljo njegovega težkega denarnega žaklja. Veliko izmed mladih
skušalo ga je dobiti v svojo oblast, in tako mu sčasoma
bilo več treba samevati v cerkvi ali pa zevati na božjih potih
od dolgega časa.

Njemu nikakor ni bilo prav, da so ga motile ženske.
Vsled tega je sklenil zapustiti pregrešni človeški rod ter
temnem gozdu kot puščavnik nemoten služiti Bogu.

V sredi velikanske šume dal si je pod veliko skalo na
žuborečim potokom postaviti iz drevesnih debel priprosto kočico.
V to kolibo se je preselil, jedel jagode, lesnike in tepke
pil hladno vodo.

Celi dan je premolil in večkrat ga je še v pozni
našel mesec zaspanega klečati in vzdigovati roke proti
dnatemu nebu. Lahko se je tedaj pripetilo, da je solnce
prilukalo iz-za gor, predno je mogel opraviti jutranjo molitvo.
To ga je zmiraj zelo razžalostilo.

Nekoč ga je obiskal opat nekega imenitnega samostana
(klostra). »No kako se ti godi brate?« ga je začel izpraševati.

na svoje stare dni. Ta denar pa mu nima priskrbeti kmetija, temuč naprava, ki se ima za oskrbljevanje starih in onemoglih kmetov ustanoviti. Kakor uradnik redno vplačuje doneske za svojo upokojnino, tako bi naj tudi kmet vsak mesec položil mali znesek za stare dni. Ako vzamemo, da bi kmet pri plačevanju svojih davkov položil 2 kroni za vsak mesec tudi za državno preskrbljevanje, tedaj bi znašala njegova zavarovalna premija na leto 24 kron. Po 15 letih imel bi toraj okoli 1200, po 20 letih 2500 in po 25 letih okoli 3000 tisoč kron zavarovalne rente, s katero bi na stare dni lahko izhajal.

Glavna podpora prevžitkarja naj bi bil vedno gotovi denar; ako si je tega na omenjeni način zagotovil, tedaj tudi takozvanih naturalij ne potrebuje in tedaj tudi ni odvisen od svojih naslednikov. Ako mladim pomaga delati, zasluži si s tem hrano, za druge potrebščine ima gotov denar v rokah. Če mu domača hiša ni po volji, poda se lahko k drugim ljudem. Ako ni zmožen delati, pomaga si lahko z gotovim denarjem. Z uporabo 15 procentnega popustka pri zemljiščnem davku kot temeljni kapital za ustanovo državnega preskrbljevanja in z mesečnimi doneski bilo bi državi omogočeno, da priskrbi staremu in onemoglemu kmetu neodvisnost od njegovih naslednikov, da kmečka posestva reši neljubih prevžitkarjev ter jim podeli s tem tudi večjo vrednost. Koliko britkih solz je že teklo zaradi prevžitnin in koliko starih in siromaških ljudi si je že raje življenje vzelo, kot da bi živeli še nadalje v takih razmerah, kakoršne se med starimi in mladimi pogostoma opazovati dajo! *Že samo dajanje naturalij se zdi mladim čestokrat preveč, kar daje povod neznosnim in jako žalostnim domačim prepirom, ki so kaj slabi vzgled za sinove otroke.*

15 milijonov avstrijskih kmetov je dalo državi v teku let že lepega premoženja. Pridobili se bi vsi skozi prostovoljni pristop k državnemu starostnemu preskrbljevanju, ker nobeden stan za starost ni tako

slabo preskrbljen, kakor ravno kmečki. Prosimo torej državno kakor tudi deželno vlado, prosimo poslance, da se upelje tudi za kmečki stan taka naprava, kakoršna je za druge stanove že upeljana in ki s sistematičnim stanovom omogoči, mirno in brezskrbno prihodnost zreti in sivo starost pričakovati. Ravno sedaj, ko se je v moravskem deželnem zboru ta misel sprožila, bilo bi umestno, da se v kmečkih krogih na shodih, v zadrugah in društvih to važno vprašanje dobro pretrésuje ter na primerni način potrebnih ukrene.

Odstranitev prevžitnin ter upeljava državnega kmečkega preskrbljevanja bilo bi gotovo največje dobro delo, katero je naš čas kmečkemu stanu storiti zmožen. Zemljiščna odbremenitev (Grundentlastung), ki je zvezi s odkupom obstoječih prevžitnin, pričeti se mora na tisti način kakor leta 1848. Ako so kmeti vseh dežel edini ter se vzajemno potegnejo za upravljanje označenega preskrbljevanja, tedaj se jim bo tudi gotovo posrečilo, česar jim je tako nujno potrebno. Mi jim damo besedo, da jih bomo pri tem po vseh naših močeh podpirali ter jim želimo mnogega in povoljnega uspeha.

Vojska med Rusi in Japonci

Polotok Liautung je najjužnejši del Mančurije ter moli kakor zagozda v Rumeno morje. Na južnem koncu tega polotoka leži obmorska trdnjava Port Artur. 50 kilometrov severno od te trdnjave je polotok samo 5 do 8 km širok in na tem najožjem kraju leži mesto Kindžou, katero so Japonci dne 26. maja v hudem boju zavzeli ter si s tem napravili prosto pot do Port Arturja. Svet okoli Kindžoua precej gorat in zato je ta morska ožina za vojaške utrdbe še tem pripravejša.

Važnost tega kraja so tudi Rusi kaj dobro spoznali, zato so pa tudi več velikanskih trdnjavskih topov Port Arturja semkaj spravili, po gorskih rebrih pa

ženske veliko boljše kot mi možje. Če si pravo izbereš, se ti nikakor ni treba bati za svojo dušo.

Puščavnik je obljubil izpolniti opatov svet. Da bi se pa na nobeden način ne zmotil, podal se je na božjo pot prosit Marijo pomoči. Cele tri dni je klečal pred njeno podobo in vedno se mu je dozdevalo, da ga nebeška mati s svojimi velikimi, vijoličastimi očmi neskončno ljubeznivo gleda, da drži svoji roznati ustnici na slaček nasmeh, kakor bi hotela reči: moj sin, ne boj se, jaz te ne zapustim.

Z lahkim srcem je šel iz cerkve in jo krenil po poti v svoj domači kraj. Pa čeravno je pred Marijo potolažil svojo razburjeno dušo, vendar je bil v veliki zadregi, kakšno deklo naj si izbere. Po dolgem premišljevanju mu pride prava misel v glavo: dobiti moram žensko, katera je podobna Mariji, ki me je materinsko potolažila. Če bode imela tako visoko čelo, tako rudeča ličica, tako velike, plave oči, tako rožnate ustnice, tako bele zobke in tako okroglo brado, kakor Marija na Gori, tedaj mi ne more biti nevarna.

Pri iskanju je imel srečo. Hitro je našel neko ubogo, a zelo lepo in vseskozi pošteno deklico, ki je bila voljna iti z njim v temni gozd. Ljudje so se ji sicer posmehovali in ji zabavljali, fanti so stiskali pesti, toda ona jih še poslušati ni hotela — imela je za visokim čelom zdrave močgane.

Par mesecev pozneje prikazal se je »opat« iz mesta. Tokrat pa ni bil oblečen v meniško obleko, ampak v zeleno. Ko je pogledal skozi okno, začel se je na vse grlo smejati.

Ni trajalo dolgo, da je prišel iz kolibe puščavnik k svojemu znancu. Malo se ga je sicer ustrašil, a preveč ne. Sedaj se je še začel smejati in končno rekel zelenemu: »Hvala ti, lepša za tvoje dobre svete! Zdaj devam kokoši v ponovno črez tri tedne bodem peljal svojo nevesto pred oltar. Skriješ tvoje parklje, dovolim ti iz hvaležnosti, da smeš iti na mojo gostijo.«

Srečni ženin in nevesta sta polovila kokoši, vzela denar, zapustila gozd in si kupila v vasi najlepšo kmetijo. Dolgo sta živela skupaj v največji sreči; zapustivša več vrlih otrok in brhkih vnukov sta konečno zapustila ta grešni svet.

prav
trup
čast
zema
vsak
prod
jim
se ra
prva
pri l
podp
ki se
pozic
z na
sta s
tema
kosal
Zalet
po ce
17. j
nezna
vale
krdel
na ke
po Ja
častn
japon
edneg
častn
na n
nasko
okoli
ter m
okoli
F
pot de
mož
upati
sedanj
tudi B
nezn
Ne
general
jetno, k
dar še
med dv
Na
posebne
Bogaty
S
Lep
sledke
soboto i
Celju. A
g. župa
urediti,
dostojen
vpletale